ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 20ής Φεβρουαρίου 1979 *

Στην υπόθεση 122/78,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Tribunal administratif του Παρισιού προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του παραπέμποντος δικαστηρίου μεταξύ

SA Buitoni

και

Fonds d' orientation et de régularisation des marchés agricoles,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς το κύρος και ως προς την ερμηνεία του άρθρου 3 του κανονισμού 499/76 της Επιτροπής, της 5ης Μαρτίου 1976, περί τροποποιήσεως του κανονισμού (ΕΟΚ) 193/75 σχετικά με τις κοινές λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος πιστοποιητικών εισαγωγής, εξαγωγής και προκαθορισμού για τα γεωργικά προϊόντα (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/014, σ. 181),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους H. Kutscher, Πρόεδρο, J. Mertens de Wilmars και Mackenzie Stuart, προέδρους τμήματος, A. M. Donner, P. Pescatore, M. Sørensen, A. O'Keeffe, G. Bosco και A. Touffait, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: F. Capotorti
γραμματέας: A. Van Houtte

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

(το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με απόφαση της 22ας Μαρτίου 1978, το Tribunal administratif του Παρισιού υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, προδικαστικό ερώτημα ως προς το κύρος και ως προς την ερμηνεία του άρθρου 3 του κανονισμού 499/76 της Επιτροπής, της 5ης Μαρτίου 1976, περί τροποποιήσεως του κανονισμού (ΕΟΚ) 193/75 σχετικά με τις κοινές λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος πιστοποιητικών εισαγωγής, εξαγωγής και προκαθορισμού για τα γεωργικά προϊόντα (αντιστοίχως ΕΕ ειδ. έκδ. 03/011, σ. 161 επ., και ΕΕ ειδ. έκδ. 03/014, σ. 183).

2 Όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, η προσφεύγουσα της κύριας δίκης, αφού έλαβε, με την επιφύλαξη παροχής ασφαλείας, πιστοποιητικά εισαγωγής καλύπτοντα ποσότητα τοματοπολτού προελεύσεως τρίτων χωρών και αφού προέβη στην εισαγωγή του εν λόγω εμπορεύματος εντός της προθεσμίας ισχύος των πιστοποιητικών, προσέκρουσε σε άρνηση, εκ μέρους του γαλλικού οργανισμού παρεμβάσεως, αποδεσμεύσεως της ασφαλείας με την αιτιολογία ότι είχε παραλείψει να προσκομίσει σ' αυτόν τις αποδείξεις εισαγωγής εντός της προβλεπόμενης στο άρθρο 3 του κανονισμού 499/76 προθεσμίας.

3 Η προσφεύγουσα, στην ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου κατά της εν λόγω αποφάσεως ασκηθείσα προσφυγή, επικαλέστηκε, κατά του κύρους του άρθρου 3 του κανονισμού 499/76, ιδίως ισχυρισμό ερειδόμενο στην παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας και ισχυρίστηκε, επιπλέον, ότι το εν λόγω άρθρο είναι αντίθετο προς τους σκοπούς και το πνεύμα του κοινοτικού συστήματος περί παροχής ασφαλείας.

4 Υπό το φως αυτών των σκέψεων, το εθνικό δικαστήριο ζήτησε από το Δικαστήριο να αποφανθεί με προδικαστική απόφαση επί του κύρους και της ερμηνείας του προαναφερθέντος άρθρου.

5 Δυνάμει του κανονισμού 193/75 της Επιτροπής, της 17ης Ιανουαρίου 1975, η έκδοση πιστοποιητικών εισαγωγής και εξαγωγής από τους εθνικούς οργανισμούς παρεμβάσεως εξαρτάται από την παροχή ασφαλείας η οποία, όπως προκύπτει από την έκτη αιτιολογική σκέψη του εν λόγω κανονισμού, έχει ως σκοπό να διασφαλίσει την εκπλήρωση της υποχρεώσεως εισαγωγής ή εξαγωγής κατά τη διάρκεια ισχύος των πιστοποιητικών.

6 Όπως προκύπτει από τις διατάξεις του άρθρου 17, παράγραφος 2, του κανονισμού, η αποδέσμευση της ασφαλείας εξαρτάται από την προσκόμιση της αποδείξεως εκπληρώσεως των τελωνειακών διατυπώσεων εισαγωγής ή εξαγωγής, η δε απόδειξη προσκομίζεται, κατά τον τρόπο που καθορίζεται στην παράγραφο 3 του εν λόγω άρθρου, με την προσκόμιση του αντιτύπου αριθ. 1 πιστοποιητικού θεωρημένου από το τελωνείο όπου εκπληρώθηκαν αυτές οι διατυπώσεις.

7 Κατά το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού, η αποδέσμευση της ασφαλείας λαμβάνει χώρα «μόλις προσκομιστούν οι αποδείξεις που αναφέρονται στο άρθρο 17, παράγραφοι 2 και 3».

8 Δυνάμει του άρθρου 18, παράγραφοι 2 και 3 του εν λόγω κανονισμού, η ασφάλεια καταπίπτει στο σύνολό της αν η καθαρή ποσότητα που εισήχθη ή εξήχθη είναι κατώτερη του 5% της καθαρής ποσότητας που αναφέρεται στο πιστοποιητικό, τα κράτη μέλη, όμως, δύνανται να αποδεσμεύσουν την ασφάλεια τμηματικά, κατ' αναλογία των ποσοτήτων των προϊόντων για τα οποία έχουν προσκομιστεί οι αποδείξεις που αναφέρονται στο άρθρο 17, παράγραφοι 2 και 3.

9 Το άρθρο 3 του κανονισμού 499/76 προσέθεσε στο άρθρο 18 του κανονισμού 193/75, παράγραφο υπό τον αριθμό 4, κατά την οποία η ασφάλεια καταπίπτει όταν οι αποδείξεις δεν έχουν προσκομιστεί μέσα στους έξι μήνες από την τελευταία ημέρα ισχύος του πιστοποιητικού, εκτός από την περίπτωση ανωτέρας βίας.

10 Όπως προκύπτει από την τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 499/76, αυτή η διάταξη εισήχθη «για λόγους καλής διοικητικής διαχειρίσεως».

11 Η προσφεύγουσα της κύριας δίκης ισχυρίστηκε ιδίως, ότι είναι αντίθετη προς την αρχή της αναλογικότητας η εφαρμογή της ιδίας κυρώσεως στη μη εκπλήρωση της αναληφθείσας υποχρεώσεως εισαγωγής, την οποία η ασφάλεια αποσκοπεί να εγγυηθεί, και στην απλή καθυστέρηση της προσκομίσεως των αποδείξεων εκτελέσεως της υποχρεώσεως που εκπληρώθηκε ορθώς και εντός των οριζομένων προθεσμιών.

12 Η Επιτροπή υποστηρίζει, στις γραπτές της προτάσεις, ότι το άρθρο 3 του κανονισμού 499/76 δικαιολογείται λόγω του ότι, προ της εισαγωγής αυτής της διατάξεως, η κατάπτωση των ασφαλειών ελάμβανε χώρα εντός διαφορετικών προθεσμιών ανάλογα με τα κράτη μέλη, πράγμα που κατέληγε συγχρόνως σε μεταχείριση εισάγουσα διακρίσεις για τους επιχειρηματίες και σε στρέβλωση του συστήματος παροχής ασφαλείας, που επιτρέπει στην Κοινότητα να παρακολουθεί ακριβώς την κατάσταση της αγοράς.

13 Σ' αυτό το λόγο προσετέθη η ανάγκη, επί του διοικητικού πεδίου, καθορισμού προθεσμίας για το οριστικό κλείσιμο των φακέλων.

14 Εντούτοις, η Επιτροπή τόνισε επιπλέον, κατά τη διάρκεια της προφορικής διαδικασίας, τη σημασία του ενημερωτικού ρόλου που έχει, στο πλαίσιο του συστήματος των πιστοποιητικών εισαγωγής και εξαγωγής, η προσκόμιση από τους επιχειρηματίες στους αρμόδιους εθνικούς οργανισμούς αποδείξεων, υπό τη μορφή του αντιτύπου υπ' αριθ. 1 του πιστοποιητικού, θεωρημένου από το τελωνείο όπου εκπληρώθηκαν οι τελωνειακές διατυπώσεις, της πραγματοποιήσεως των εισαγωγών ή εξαγωγών.

15 Πράγματι, μόνο με αυτό το μέσο οι εθνικοί οργανισμοί και, μέσω αυτών, οι κοινοτικές αρχές θα ελάμβαναν ακριβή γνώση του αριθμού των πράξεων που πράγματι έγιναν βάσει των πιστοποιητικών.

16 Όσον αφορά το πρόβλημα της αναλογικότητας, πρέπει να εξεταστεί αν η προβλεπόμενη στο άρθρο 3 του κανονισμού 499/76 κύρωση για τη μη τήρηση της προθεσμίας προσκομίσεως των αποδείξεων, που ορίζει αυτή η διάταξη, υπερβαίνει τα πρόσφορα και απαραίτητα για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού όρια.

17 Σχετικώς, πρέπει να υπομνηστεί, πρώτον, ότι, όπως προκύπτει από την έκτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 193/75, το σύστημα παροχής ασφαλείας έχει ως σκοπό να εγγυηθεί την εκπλήρωση της υποχρεώσεως, η οποία ανελήφθη εκουσίως, περί εισαγωγής ή εξαγωγής κατά τη διάρκεια της ισχύος των εκδοθέντων προς το σκοπό αυτό πιστοποιητικών.

18 Όπως ήδη επισημάνθηκε, δυνάμει του άρθρου 18, παράγραφοι 2 και 3 του εν λόγω κανονισμού, η προβλεπόμενη για την παράβαση αυτής της υποχρεώσεως κύρωση είναι στην ουσία ανάλογη με το βαθμό μη εκπληρώσεώς της.

19 Εξάλλου, οι διατάξεις του άρθρου 3 του κανονισμού 499/76, εμπνευσθείσες από σκέψεις «καλής διοικητικής διαχειρίσεως» προβλέπουν όχι μόνο προθεσμία για την προσκόμιση αυτών των αποδείξεων, αλλά και την ολική απώλεια της ασφαλείας για τη μη τήρηση της εν λόγω προθεσμίας.

20 Συνεπώς, αυτή η κατ' αποκοπή κύρωση, η οποία πλήττει παραβίαση σαφώς ελαφρότερη από αυτήν, η οποία τιμωρείται με κύρωση κατ' ουσίαν αναλογικού χαρακτήρα, της μη εκπληρώσεως της υποχρεώσεως, την οποία η ίδια η ασφά-

λεια έχει ως σκοπό να εγγυηθεί, πρέπει να χαρακτηριστεί ως πολύ αυστηρή σε σχέση με το σκοπό χρηστής διοικήσεως στο πλαίσιο του συστήματος των πιστοποιητικών εισαγωγής και εξαγωγής.

21 Παρόλον ότι, λαμβανομένων υπόψη των προκαλούμενων από την εκπρόθεσμη προσκόμιση των αποδείξεων μειονεκτημάτων, η Επιτροπή είχε το δικαίωμα να θεσπίσει την προβλεπόμενη στο άρθρο 3 του κανονισμού 499/76 προθεσμία για την προσκόμιση των αποδείξεων, δεν έπρεπε να πλήξει τη μη τήρηση αυτής της προθεσμίας παρά με κύρωση αισθητά ελαφρότερη για τους διοικουμένους από την κύρωση που προβλέπει την ολική απώλεια της ασφαλείας και καλύτερα προσαρμοσμένη στα πρακτικά αποτελέσματα μιας τέτοιας παραλείψεως.

22 Πράγματι, ακόμα και αν η χρηστή διοίκηση απαιτεί οι φάκελοι να μη παραμένουν ανοικτοί επ' αόριστον, πρέπει να σημειωθεί, ωστόσο, ότι η μη τήρηση μιας τέτοιας προθεσμίας θα είναι εξαιρετικής φύσεως ως αντίθετη προς το ίδιο το συμφέρον του εξαγωγέα ή του εισαγωγέα, ο οποίος επιζητεί συνήθως την αποδέσμευση της ασφαλείας που παρέσχε, μόλις αυτό είναι δυνατό.

23 Συνεπώς, πρέπει να δοθεί στο υποβληθέν από το εθνικό δικαστήριο ερώτημα η απάντηση ότι το άρθρο 3 του κανονισμού 499/76 είναι ανίσχυρο.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε, με απόφαση της 22ας Μαρτίου 1978, το Tribunal administratif του Παρισιού, αποφαίνεται:

Το άρθρο 3 του κανονισμού 499/76 της Επιτροπής, της 5ης Μαρτίου 1976, είναι ανίσχυρο.

Κρίθηκε από το Δικαστήριο στο Λουξεμβούργο στις 20 Φεβρουαρίου 1979.

Kutscher Mertens de Wilmars Mackenzie Stuart Donner

Pescatore Sørensen O'Keeffe

Bosco Touffait

SA BUITONI KATA FONDS D'ORIENTATION ET DE RÉGULARISATION DES MARCHÉS AGRICOLES

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 20 Φεβρουαρίου 1979.

Ο γραμματέας
A. Van Houtte

Ο Πρόεδρος
H. Kutscher